

§ 198

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Johanna Nuortevan talousarvioaloitteesta varmistaa rahoitus toisen asteen liikuntacoach -toiminnalle vuodelle 2025 sekä vahvistaa pe- ruskoulujen kouluPT-toimintaa

HEL 2024-007977 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Melina Lukkarinen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: +358931035093
melina.lukkarinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Varmistetaan rahoitus toisen asteen liikuntacoach -toiminnalle ja perus-
koulujen kouluPT -toimintaan

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon liitteenä olevasta Johanna Nuortevan talousarvioaloitteesta koskien rahoituksen varmistamista toisen asteen liikuntacoach-toimintaan vuodelle 2025 sekä vahvistamista peruskoulujen kouluPT-toimintaan:

Talousarvioaloitteessa esitetään varattavaksi 500 000 euron määräraha nykyisen laajuisen liikuntacoach-toiminnan ylläpitämiseksi vuodeksi 2025 toisen asteen koulutuksessa. Talousarvioaloitteessa ehdotetaan lisäksi ammatillisen puolen liikunnanalan ammattilaisten määrää lisättäväksi yhdellä uudella ohjaajalla vuodelle 2025. Talousarvioaloitteessa esitetään myös peruskoulujen personal trainer -toimintaa (KouluPT) laajennettavaksi kahdelle uudelle koululle vuonna 2025. Esitystä perustellaan Helsingin kaupungin kaupunkistrategian sekä kaupungin hyvinvointisuunnitelman painopisteillä ja kasvaneella opiskelijamäärällä Stadin ammattiopistossa.

Liikuntacoach-toiminta / Liikunnanalan ammattilainen oppilaitoksessa

Liikunnanalan ammattilaisten tarkoituksena on tukea toisen asteen opiskelijoiden hyvinvointia, opiskelukykyä, osallisuuden ja oppilaitokseen kiinnittymistä liikkumisen keinoin osana yhteisöllistä opiskeluhoiltoa. Toiminta käynnistyi kaupungin toisen asteen oppilaitoksissa vuonna 2022. Toiminta laajeni alkuvuodesta 2023 kattamaan kymmenen suomenkielistä ja kaksi ruotsinkielistä lukiota sekä neljä Stadin ammattiopiston kampusta. Loppuvuodesta 2024 toiminta laajeni kahdella uudella liikunnanalan ammattilaisella Stadin ammattiopistossa. Syyslukukaudella 2024 työskentelee yhteensä 13 liikunnanalan ammattilaista. Liikunnanalan ammattilaiset sijoittuvat hallinnollisesti toisen asteen opiskeluhoiltoon.

Toiminnan aikana on kerätty palautetta osallistuneilta nuorilta ja oppilaitoshenkilöstöltä. Ryhmätoiminnasta saatiin palautetta 493 lukiolaiselta ja 311 Stadin ammattiopiston opiskelijalta. Suurin osa opiskelijoista koki, että ryhmätoiminta on mielekästä (98 %), turvallista (98 %), innostavaa (95 %) ja siihen oli helppo osallistua (97 %) sekä 93 % koki, että toiminta paransi jaksamista.

Henkilöstöltä kerätystä 381 palautteesta käy ilmi, että liikunnanalan ammattilaisten koetaan vaikuttaneen oppilaitosten toimintakulttuurin muutokseen selvästi (aiemmin 2,73, nyt 3,89). Suurin osa (4,5) pitää tärkeänä liikunnanalan ammattilaisten resurssia osana oppilaitoksen toimintaa. Toimintaa pyydettiin arvioimaan asteikolla 1–5, jolloin 1 on ei lainkaan ja 5 on erittäin paljon.

Liikunnanalan ammattilaisten tekemällä työllä ehkäistään segregatiota ja lisätään yhdenvertaisuutta tavoittamalla erityisesti niitä opiskelijoita, joilla on erilaisia liikkumisen esteitä ja haavoittuvuustekijöitä kuten sukupuoli- tai seksuaalivähemmistöön tai kulttuuri- tai kielivähemmistöön kuuluminen, matalan sosioekonominen perhetausta tai mielenterveysongelmia. Toiminnalla voidaan tavoittaa opiskelijoita, joita muut hyvinvointipalvelut eivät välttämättä tavoita. Opiskeluterveydenhuollossa on pilotoitu liikkumisen mini-interventiomallin käyttöönottoa, jonka tarkoituksena on rakentaa liikkuminen osaksi nuorten hyvinvointia ja mielenterveyttä tukevia palveluita.

KouluPT-toiminta

KouluPT-toiminnan keskeisenä tavoitteena on tarjota yläasteikäisille nuorille pienryhmissä tai yksilöllisesti liikuntaneuvontaa, jolla tuetaan liikkumisen lisäämistä, edesautetaan nuoren hyvinvointia ja jaksamista edistävien tapojen omaksumista sekä mahdollistetaan positiivisia ja innostavia kokemuksia liikkumisesta. KouluPT-ohjaaja avustaa Move!-prosessin eri vaiheissa sekä tukee peruskoulujen liikunnallista toimintakulttuuria. KouluPT-toimintaan on palkattu kuusi liikunnanalan am-

mattilaista, jotka toimivat tarveperustaisen rahoituksen piiriin kuuluvas-
sa 18 suomenkielisessä peruskoulussa.

KouluPT-toiminnan liikuntaneuvontaan osallistuville nuorille on tehty al-
ku- ja loppukyselyt sekä seurantakyselyt kuuden kuukauden kuluttua
liikuntaneuvonnan päättymisen jälkeen. Lisäksi palautetta on kerätty
systemaattisesti huoltajilta sekä mukana olleilta peruskouluilta. Nyt
saadun ja kerätyn palautteen pohjalta voidaan todeta, että KouluPT-
toimintaa pidetään merkityksellisenä nuoren kannalta sekä toiminnan
avulla on onnistuttu tavoittamaan nuoria, jotka liikkuvat vähän. Alusta-
vissa tuloksissa on muun muassa havaittu nuorten itsevarmuuden li-
säntyneen liikkumistilanteissa sekä nuorten kokemien liikkumisen es-
teiden vähentyneen. Nuoret ovat itse havainneet keskittymisen ja jak-
samisen parantuneen.

Kustannusvaikutukset

Liikuntacoach-toiminta / Liikunnanalan ammattilainen oppilaitoksessa

Liikunnanalan ammattilaisten toimintaa oppilaitoksissa on rahoitettu
pääasiassa opetus- ja kulttuuriministeriön, Opetushallituksen ja alue-
hallintoviraston määräämällä rahoituksella vuodesta 2022 lähtien.

Toisen asteen koulutuksen toiminnan vuotuiset kustannukset, joilla on
kustannettu 14 liikunnanalan ammattilaisen henkilöstökulut, ovat olleet
arviolta noin 781 200 euroa. Yhden liikunnanalan ammattilaisen vuotui-
set henkilöstökulut ovat olleet arviolta noin 55 800 euroa.

KouluPT-toiminta

KouluPT-toimintaa on rahoitettu kevääseen 2024 asti ulkopuolisella
hankerahoituksella ja sen jälkeen toimintaa on rahoitettu tarveperustai-
sella rahoituksella, jolloin KouluPT-toiminta siirtyi tarveperustaisen ra-
hoituksen piiriin kuuluviin 18 suomenkieliseen peruskouluun. KouluPT-
toimintaan on palkattu kuusi liikunnanalan ammattilaista.

Nykyisen laajuisen peruskouluissa tehtävän KouluPT-toiminnan koko-
naiskustannukset ovat arviolta noin 310 000 euroa, joka pitää sisällään
kuuden liikunnanalan ammattilaisen henkilöstökulut. Kokonaiskustan-
nuksista 25 000 euroa on muita toimintakuluja kattaen matkakustan-
nuksia, nuorten liikuntapaikkamaksuja, loma-aikojen retkitoimintaa, vä-
linehankintoja ja koulutuskustannuksia.

Helsingin kaupunki on saanut opetus- ja kulttuuriministeriön Suomi liik-
keelle -ohjelman Liikkuva koulu ja Move! -kehittämisyhteistyöstä hanke-
kaudelle 1.8.2024–30.6.2025. Saadun avustuksen määrä on 78 000
euroa.

Yhteenveto

Helsingin kaupunki on saanut opetus- ja kulttuuriministeriön Suomi liikkeelle -ohjelman kokeilu- ja innovaatioavustusta liikkumisen lisäämiseksi lukiokoulutuksessa hankekaudelle 1.8.2024–31.12.2025. Vuonna 2025 neljän lukiokoulutuksen liikunnanalan ammattilaisen palkkakulut maksetaan Opetus- ja kulttuuriministeriön Suomi liikkeelle kokeilu- ja innovaatorahoituksesta (yhteensä 220 000 euroa).

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2025 on varauduttu kuuden liikunnanalan ammattilaisen henkilöstökuluihin KouluPT-toimintaan vuoden 2025 loppuun 320 000 euron perusopetuksen tarveperustaisella määrärahalta.

Talousarvioehdotuksessa ei ole varauduttu KouluPT-toiminnan laajentamiseksi nykyisestä eikä oppilaitoksissa liikunnanalan ammattilaisten henkilöstökuluihin vuodelle 2025.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt lausuntoa kasvatus- ja koulutuslautakunnalta 10.9.2024 mennessä valtuutettu Johanna Nuortevan ja 9 muun allekirjoittaneen 29.5.2024 jätettyyn talousarvioaloitteeseen. Aloitteessa esitetään, että Helsingin kaupunki varaa 500 000 euron määrärahan nykyisen laajuisen liikuntacoach-toiminnan ylläpitämiseksi sekä lisää ammatillisen puolen liikunnanalan ammattilaisten määrää yhdellä uudella ohjaajalla. Aloitteessa esitetään, että Helsingin kaupunki laajentaa nykyisen laajuista KouluPT-toimintaa viidestä koulusta seitsemään kouluun.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Melina Lukkarinen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: +358931035093
melina.lukkarinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Varmistetaan rahoitus toisen asteen liikuntacoach -toiminnalle ja peruskoulujen kouluPT -toimintaan

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano